

Dagsorden:	24 OKT. 2019
Punkt:	2.1 -

	Budget 2020 Foreløbig	Budget 2020 Endelig
Bevilling til ordinær drift	20.797.932	21.880.857
Bevilling til renteudgifter	0	199.900
Midlertidig bevilling til driftsformål	0	1.041.000
- Korrektion for ekstraord. indt. fx. gravstedskapitaler	0	0
Samlet bevilling (formål 10 Ligning drift)	20.797.932	23.121.757
Heraf til likviditet stillet til rådighed af provsti	0	0
Samlet ramme for driftsudgifter, ekskl. frie	20.797.932	23.121.757
Bevilling til anlægsudgifter i året	0	1.100.000
Bevilling til anlægsopsparingsformål	0	0
Bevilling til afdrag på anlægslån	0	2.181.443
Samlet bevilling (formål 92 Ligning anlæg)	0	3.281.443
Bevilget forbrug af frie midler til anlægsformål	0	0
Samlet ramme for anlæg	0	3.281.443
Dato for udmelding	16-05-2019	11-10-2019

Generel forklaring

Kære menighedsråd

Hermed følger den endelig ligning for 2020.

Det endelige budget for 2020 skal afleveres via Økonomiportalen senest den 15. november 2019.

Forklaring til Foreløbig bevilling

Ingen forklaring

Forklaring til Endelig bevilling

Fra Domsognets ønsker til bilag 5 er der foretaget midlertidig bevilling til nedenstående:

966.000 kr. Teamkoordinator til kirkegårde + midlertidig aflønning af gartnermedhjælper

75.000 kr. Organisationsudviklingsprojekt

Resten af ønskerne er imødekommet som en permanent forhøjelse af Domkirketillæg med 1.000.000 kr.

Vedrørende anlægsønsker (bilag 6) er følgende beløb bevilliget:

300.000 kr. Maskiner til kirkegårde

250.000 kr. Anlæg af urnegravsteder på Østre

150.000 kr. Anlæg af urnegravsteder på Gråbrødre

150.000 kr. Udviklingsplaner på Østre

250.000 kr. Sikring af fredede og bevaringsværdige gravsten

Blanketter til oprettelse, ændring og nedlæggelse af kasser:

[Opret kasse](#) [Ændring af kasse](#) [Nedlæg kasse](#)

Den udfyldte blanket sendes pr. e-mail til provstiet

Dagsorden:	24 OKT. 2019
Punkt:	3 (1)

Hvad vil Roskilde Domkirke med sin koncertvirksomhed?

Koncertvision

Roskilde Domkirke danner rammen om den kristne forkyndelse, og alt hvad der foregår i kirkerummet, spiller med på denne forkyndelse. I Roskilde Domsogn ønsker vi at det kristne fællesskab opleves relevant for flest muligt, og at dette afspejler sig i kirkens musikliv. Derfor lægger Domkirken og øvrige bygninger rum til koncerter.

Alle (udefrakommende) koncerter skal således foregå i respekt for kirkerummet. Indhold og "klang" må ikke stå i modstrid til det kristne budskab som forkyndes i kirken, det må tilstræbes at det musikalske udtryk appellerer til f.eks. eftertanke, refleksion, håb, nysgerrighed og fællesskab.

Der skal være en genremæssig bredde i koncerterne, plads til både tradition og fornyelse – højt kvalitetsniveau og kirkelig relevans. Det er et klart sigte, at Roskilde Domsogns egne musikalske ressourcer bringes i spil, meget gerne i et samarbejde med andre kulturinstitutioner både lokalt og landsdækkende.

Program og årshjul

Kirkens koncertprogram præsenteres i et særskilt trykt program. Ideelt set i 2 halvårs programmer (forår/sommer og efterår/vinter) så programmet bliver så retvisende som muligt, men det er naturligvis også en økonomisk afvejning. Domorganisten har som formand for programudvalget ansvaret for at fremlægge koncertprogrammerne og for udarbejdelsen af budgetterne for koncertvirksomheden. Det er ønsket, at alle koncerter, som afholdes i Roskilde Domkirke, indgår i kirkens koncertprogram og at Roskilde Domkirke som minimum står som medarrangør. Den økonomi som bruges til afholdelse af koncerter, kommer primært fra KMU koncertkonto, men samarbejde med f.eks. natkirke er også muligt.

Roskilde Domkirkes egne organister og sangere har en central rolle i kirkens koncertprogram og udarbejder selv i samarbejde med Domorganisten forslag til koncerter, som skal indgå i programmerne.

Programudvalget udarbejder en skabelon, som skitserer antallet af årlige koncerter og disses placering henover året. Denne skabelon bør i stor udstrækning følges, så det sikres at koncertvirksomheden passers ind i de øvrige aktiviteter i Domkirken.

Der har været tradition for at Roskilde Domkirkes sommerkoncerter hidtil har været gratis. Ved egentlige koncerter vil det i fremtiden være muligt at opkræve entré, hvorimod koncerter, som også har gudstjeneste-elementer fortsat skal være gratis.

Programudvalg.

Til at sikre at Roskilde Domsogns koncertvision kommer til at leve og udfolde sig nedsættes et programudvalg under Kor- og musikudvalget. Programudvalget modtager og behandler programforslag fra:

- Kirkens egne musikere og sangere
- Faste samarbejdspartnere
- Andre henvendelser
- Programudvalget kan også selv tage initiativ til koncerter

Programudvalget består af:

- Domorganisten (formand)
- En korleder
- En præst
- Formanden for Kor- og musikudvalget – eller en af formanden udpeget.
- Administrationslederen deltager som tilforordnet.

Programudvalget indgår i et tæt samarbejde med de faste samarbejdspartnere, så også disse koncerter bliver en integreret del af Domkirkens koncertprogram. Hvis henvendelser kræver svar, som ikke kan afvente et programudvalgsmøde, er det Domorganist og Kor- og musikudvalgets formand som svarer.

Principper for samarbejde med faste samarbejdspartnere.

En del af Roskilde Domkirkes koncerter arrangeres i samarbejde med samarbejdspartnere. F.eks. Danmarks Radio, Danmarks Underholdningsorkester og Gimle. Her har princippet ofte været, at det er samarbejdspartneren som har ansvaret for billetsalg og som også bærer den økonomiske risiko. Typisk har aftalen været at Roskilde Domkirke modtager 10 % af billetindtægten til dækning af egne udgifter. Markedsføring har ofte været lavet i fællesskab.

Roskilde Domkirke har derudover stillet kirken til rådighed for eksterne arrangementer – ofte indsamlingsarrangementer, hvor overskuddet udloddes til gode formål. Odd Fellow Logen har en tradition om at arrangere en julekoncert og Roskilde Rotary Klub har ligeledes arrangeret koncerter ved flere lejligheder.

I den skabelon som programudvalget udarbejder, vil der fortsat være plads til et begrænset antal velgørenhedskoncerter. Odd Fellows hævdevundne ret til julekoncert vil blive indarbejdet, men i fremtiden som en samproduktion. Andre organisationer vil ligeledes kunne søge, men der vil kun være få muligheder om året.

Evaluering

Det foreslås at ovenstående principper evalueres af det kommende menighedsråds Kor- og musikudvalg i efteråret 2021.

Musikområdet i Roskilde Domkirke

EK, ver: 30. september 2019

Overordnet set er musiklivet i Roskilde Domkirke karakteriseret af et højt fagligt niveau og et stort aktivitetsniveau ved kirkelige handlinger og koncerter.

(Fra stillingsopslaget til besættelse af Domorganiststillingen 2019)

Indhold

Personale	2
Domorganist	2
Organistassistent	2
Organistassistent	2
Kantor / Dirigent for Pigekest	2
Kantor / Dirigent for Drengkest	2
Korleder	2
Producent	2
Instrumenter og noder	3
Orgler	3
Klaverer/flygel.....	3
Øvrige instrumenter	3
Noder	3
Roskilde Domkor.....	3
Roskilde Domkirkes Korskole.....	4
Roskilde Domkirkes Drengkor.....	4
Roskilde Domkirkes Pigekest (herunder Børnekest og Juniorkor)	4
Roskilde Domkirkes Spirekest	4
Roskilde Domkirkes Sognekest.....	4
Øvrigt tilknyttede eksterne fagpersoner til musikområdet.....	5
Roskilde Domkirkes Tårnblæsere	5
Faste tjenestesteder, prøve-/øvefaciliteter og korprøvetider.....	5
Tjenestesteder:	5
Prøve-/øvefaciliteter:.....	5
Faste korprøvetider:	5
Faste tjenester	6
Koncerter	6
Samarbejde internt i musikgruppen og med præster, menighedsråd og øvrigt personale ved Domkirken.....	6
Faste møder:	6
Roskilde Synger	7

Personale

Domorganist

Kristian Peter Olesen, ansættelsesgrad: 100%

Domorganisten spiller til gudstjenester, kirkelige handlinger og koncerter og dirigerer domkoret når de medvirker samtidigt.

Domorganisten er den kunstneriske og personalemæssige leder af musikområdet og har ansvaret for økonomi og tilrettelæggelsen af domkirkens koncertprogram. Domorganisten er desuden ansvarlig for kirkens instrumenter. Domorganisten er primærrdirigent for Domkoret.

Domorganisten har en fast plads i bestyrelsen for Roskilde Synger, med mulighed for at uddelegere denne.

Organistassistent

Michael Min Knudsen, ansættelsesgrad: 100%

2. organisten spiller til gudstjenester, kirkelige handlinger og koncerter og dirigerer domkoret når de medvirker samtidigt. Repeterer desuden som pianist for korene efter aftale. Dirigent for sognekoret (Se *Roskilde Domkirkes Sognekor*).

Organistassistent

David Bendix Nielsen, ansættelsesgrad: 55%

3. organisten spiller til gudstjenester, kirkelige handlinger og koncerter og dirigerer domkoret når de medvirker samtidigt. Repeterer desuden som pianist for korene efter aftale

Kantor / Dirigent for Pigekeoret

Christa Brix Hauser, ansættelsesgrad: 90%

Kunstnerisk og administrativ leder af Roskilde Domkirkes Pigekeor, (Se *Roskilde Domkirkes Pigekeor*). Desuden sangpædagog for 8 drengesopraner, 8 piger fra børne-/juniorkor, 1 præst, 12 videregående (=lidt ældre) sangelever. (Se *Roskilde Domkirkes Korskele*)

Kantor / Dirigent for Drengkeoret

Egil Kolind, ansættelsesgrad: 67%

Kunstnerisk og administrativ leder af Roskilde Domkirkes Drengkeor (Se *Roskilde Domkirkes Drengkeor*). Desuden sangpædagog for 6 unge herrer og underviser i hørelære for både RDD og RDP. (Se *Roskilde Domkirkes Korskele*)

Korleder

Aleksandra Wagner, ansættelsesgrad: ??t/uge

Vikarierende korleder af Roskilde Domkirkes Børnekeor og Roskilde Domkirkes Juniorkor.

Producent

Anna Pedersen, ansættelsesgrad: 15t/uge (af Domkirken – i samarbejde med Roskilde Synger)
Administrative- og producentopgaver i forbindelse med daglig drift og korenes koncert- og turnevirksomhed.

Instrumenter og noder

Orgler

Hovedorglet (1554, 1654, 1690, restaureret/rekonstrueret af Marcussen & Søn 1988-1991) 33 stemmer

Kororgel: Marcussen & Søn (2000), 15 stemmer

Korpositiv på galleriet: Marcussen & Søn (2000) 4 stemmer

Korpositiv i Andreas Kapel: Marcussen & Søn (2008) 4 stemmer

Øveorgel i Skriftestuen: Marcussen & Søn (2000) 7 stemmer

Orgel i Gl. Vor Frue Kirke: Carsten Lund (1992) 17 stemmer

Klaverer/flygel

I Konventhuset, store sal: Steinway B-flygel, 1908

I Konventhuset, loft: Klaver, model: Schiller

I Konventhuset, nodebibliotek: Pianette, model: Louis Zwicky

I Konventgården, store mødesal: Klaver, model: Yamaha

I Graabrødre Kapel: El-klaver

I Konfirmandstuen: Klaver, model: Fazer

I Skriftestuen: Klaver, model: Yamaha

I Korværelse: Pianette, model: Andreas Christensen

Øvrige instrumenter

I Skriftestuen: Et sæt dresdener-pauker (*bør efterses*)

I Skriftestuen: Harmonium (tilhørende Michael Min Knudsen), model: Alexandre Pèrè et Fils

I Skriftestuen: Cembalo

Noder

Roskilde Domkirkes noder er fordelt i nodebiblioteket i Konventhuset (primært RDD og RDP), korværelset (primært Domkor + organister) samt to skabe på Nordre og Søndre galleri (primært korsæt af større værker – nøgler findes i korværelset)

Roskilde Domkor

Domkoret består af 12 professionelle sangere ansat efter Regulativ for kirkekorsangere. Derudover er 4 ansatte som *standardsangere*. (Standardsangere kan godt være ansat uden at være ansat i Domkoret)

Hele domkoret medvirker ved alle højmesser på søn- og helligdage, samt landemode, ordinationer, andre stiftsgudstjenester og Ni læsninger. Derudover ekstra prøver og enkelte egne koncerter.

4 af domkorets medlemmer medvirker ved aftengudstjenesterne søndag kl. 17 efter en turnusordning.

Standardsangere medvirker ved vielser, bisættelser/begravelser, familiegudstjenester og dåb uden for højmassen i RD, GVF, Østre og plejehjem, fromesser og øvrige gudstjenester.

Roskilde Domkirkes Korskole

Korskolen er en fællesbetegnelse for RDD og RDP og den undervisning og det reglement, som er fælles for korene.

Alle sangere får løn pr. tjeneste efter en løntrinsskala fastsat af menighedsrådet.

Udover ugentlige korprøve modtager eleverne i de yngste klasser undervisning i hørelære. Et antal elever modtager individuel sangundervisning (Se Personale) og udvælgelsen af disse elever foretages af de respektive kantorer i samråd.

Korskolen indgår som hovedbidragyder i sangkraftcentret "Roskilde Synger" (2018: 100.000 kr./år).

Der har været tradition for, at sangerne i Domkoret som udgangspunkt rekrutteres fra korskolen.

Koordineret rekruttering til korskolen foregår i årets første kvartal. Domkirkens to kantorer samt spirekorets leder besøger 2. klasserne på byens skoler, hvor hver enkelt elev bliver hørt. Aftalen om rekruttering er et samarbejde mellem Domkirken, Roskilde Synger og Skoleforvaltningen. Koordineringen varetages af producenten. Interesserede sangere kan også selv henvende sig og optages løbende.

Roskilde Domkirkes Drengekor

Sangere: Drengekoret er opdelt i to kor soprannerne (fra 3.kl. til overgang, pt. ca 30-35) og mandskoret (fra ca. 9. kl. og op, pt. ca. 25). Derudover et indskolingsforløb i maj-juni for nye sangere inden de starter i 3. kl (2. kl., pt. ca. 13). I alt: ca. 70 sangere (2019)

Historie: Oprettet 1986 af Finn Evald. Korledere: Finn Evald (1986-2016), Torsten Nielsen (2017), Egil Kolind (2018-)

Inventar: 4 "blå bure" med kapper, kortrøjer og "skobank".

Roskilde Domkirkes Pigekor (herunder Børnekor og Juniorkor)

Sangere: Pigekoret er opdelt i tre kor: Børnekor (3.-5.kl., pt. ca. 20 sangere), Juniorkor (6-7.kl., pt. ca. 20 sangere) og Pigekor (8.kl. til 22 år, pt. ca 35 sangere). Derudover et indskolingsforløb i maj-juni for nye sangere inden de starter i 3. kl (2. kl., pt. ca. 8). I alt: ca. 80 sangere (2019)

Historie: Oprettet 1996 af Mette Nordahl. Korledere: Mette Nordahl (1996-2004), Kåre Nielsen (2004), Christa Brix Hauser (2004-), Aleksandra Wagner (Børnekor og Juniorkor)(2019-)

Inventar: Pigekorets nederdele (hver pige har sin egen hjemme, de overskydende hænger i garderoben på loftet i Konventhuset), børnekorets trøjer, juniorkorets trøjer

Roskilde Domkirkes Spirekor

Sangere: Koret består af piger og drenge i alderen 0.kl til 2.kl, pt. ca 25 (2019)

Historie: Oprettet 2015 af Roskilde Synger. Korledere: Majken Kirkegaard (2015-2017), Christina Bovin (2017-)

Inventar: Spirekorets trøjer

Spirekoret medvirker ved børnegudstjenester og Lucia. Koret leder er ansat af Roskilde Synger på 8t/uge.

Roskilde Domkirkes Sognekor

Sangere: pt. ca 35 (2019)

Historie: Oprettet 2019 af Michael Min Knudsen. Korledere: Michael Min Knudsen (2019-)

Øvrigt tilknyttede eksterne fagpersoner til musikområdet

Orgelstemmer: Markussen og Søn (kirkens organister stemmer rørstemmer)

Orgelbygger: Markussen og Søn

Flygel eftersyn: Frank Bonarius fra Andriessen Piano's~Vleugels (Haarlem)

Klaverstemmer/klavervedligehold: Guri Henriksen, Holmberg Piano

Roskilde Domkirkes Tårnblæsere

4 blæsere (to trompeter og to basuner) medvirker ved konfirmationer (2 blæsere pr. gang), påskedag og juleaften. Desuden til koralblæsning påskedag efter gudstjenesten fra Margrethespiret. Ansat efter særlig honoraraftale.

Faste tjenestesteder, prøve-/øvefaciliteter og korprøvetider

Tjenestesteder:

Roskilde Domkirke,

Gammel Vor Frue kirke,

Østre Kirkegårds-kapel

I domsognet tilknyttede plejehjem: Skt. Maria, Margrethehjemmet, Trekroner

Prøve-/øvefaciliteter:

Øvelokaler (Orgel): Alle lokaler med orgel

Øvelokaler (Klaver): Alle lokaler med klaver

Undervisning i solosang: Det lille nodebibliotek, loftet på konventhuset, store sal i konventhuset, konfirmandstuen, Graabrødre Kapel, store mødesal i Konventgården

Undervisning i hørelære: Det lille nodebibliotek, loftet på konventhuset, store mødesal i Konventgården

Korprøver: Loftet på konventhuset, store sal i konventhuset, store mødesal i Konventgården, korværelset

Faste korprøvetider:

Mandag: Drengekor, 16.00-17.30 (loftet på Konventhuset)

Tirsdag: Juniorkor, 16.30-18.00 (loftet på Konventhuset), Sognekor, 19.00-21.00 (store mødesal i Konventgården)

Onsdag: Spirekor, 16.00-17.15 (loftet på Konventhuset), Drengekor, 19.00-21.15 (loftet/store sal Konventhuset)

Torsdag: Børnekor, 15.30-16.45 (loftet på Konventhuset), Pigekor, 16.45-18.30 (loftet på Konventhuset)

Fredag: Drengekor, 16.00-17.30 (loftet på Konventhuset)

Søndag: Domkoret, 9.00-10.00 (korværelset)

Faste tjenester

Gudstjenesteforpligtelserne rummer (fra: "Roskilde Domsogn i tal 2018"):

Højmesser (52), fromesser* (6), aftengudstjeneste (42/år), onsdagsrefleksion (52), fredagsaltergang (52), aftensange (20), gudstjenester på engelsk (4), meditationsgudstjenester (6), højtid-/temagudstjenester (18), landemode/stiftsgudstjenester (3), ordinationer (3-5), plejehjemsgudstjenester (36), ekstra dåbsgudstjenester (24), konfirmationer (13), øvrige gudstjenester (familie-/spaghetti-/meditations-/minikonfirmandgudstjenester og pilgrims**-/konfirmandandagter) (40), vielser (49), bisættelser (Domkirken: 40, GVF: 37, Østre (240 – heraf 42% udensogns aktiviteter fra Skt. Jørgensbjerg, Himmelev, Søndre sogne m.fl.)) og endelig er Roskilde Domkirke Kongehusets begravelseskirke.

Alle ovenstående tjenester summeret: 738 tjenester/år; -> ca. 14tjenester/uge

*= Fromesser udgik i 2019 og blev erstattet af aftengudstjenester.

**= Der medvirker ingen musikere ved pilgrimsandagter.

Koncerter

Koncertlivet i domsognets kirker er omfattende, velbesøgt, og tilrettelægning heraf påhviler domorganisten i samarbejde med kirkens administration og menighedsråd. Den musikalske profil tager afsæt i den klassiske tradition med en åbenhed for andre musikalske udtryk, og i gudstjenestetilrettelægningen vægtes den liturgiske relevans.

Domkirkens koncertvirksomhed omfatter en orgelkoncertrække i sommerperioden, julekoncerter med egne kor m.m. og partnerskabskoncerter med f.eks. DR, Danmarks Underholdningsorkester, Roskilde Festivalen, koncertstedet Gimle samt egne intimkoncerter i Konventhuset "Kaffe og klassisk".
(Fra stillingsopslaget til domorganiststillingen 2019.)

Samarbejde internt i musikgruppen og med præster, menighedsråd og øvrigt personale ved Domkirken

"Domsognets (Domkirke og kirkegårde) medarbejdere (ca. 60) har et godt, kollegialt samarbejde. Domkirken har en præstegruppe på 5, hvoraf Domprovstens halve stilling regnes til provstiopgaver – samarbejdet med præstegruppen er godt og fint integreret i hele Domkirkens organisation."

(Fra stillingsopslaget til domorganiststillingen 2019.)

Faste møder:

Medarbejdermøde: Alle ansatte i Domkirken, to gange årligt

Præste-/organist(/musiker) møde: Alle præster og musikere (af og til kun organister). Ca. 2-4 gange årligt.

Kor-/musikudvalg: Alle musikere og medlemmer af Menighedsrådets musikudvalg. Ca. 2-4 gange om året.

Musikermøde: Hver torsdag 12.00-12.30.

Roskilde Synger (kun Domorganist): ca. 4. gange om året

Ledelsesforum (kun Domorganist): ca. 8 gange om året

Herudover bør én fra musikgruppen være repræsenteret ved kalendermøderne torsdag morgen

Roskilde Synger

Roskilde Synger har eksisteret siden 2012 som selvejende ikke erhvervsdrivende institution og er et af flere sangkraftcentre i Danmark. Sangens Hus i Herning er koordinator for sangkraftcentrenes fælles indsats.

Roskilde Synger har bl.a. til formål at samarbejde med Roskilde Domkirkes Korscole, hvor talentudvikling, fødekæde og rekruttering er højt prioriteret.

Bestyrelsen i Roskilde Synger udgøres af følgende personer:

A Roskilde Domsogns menighedsråd.

B Musikskolerne i Roskilde kommune.

C Gymnasierne i Roskilde kommune.

D Domorganisten ved Roskilde Domkirke, eller en af denne udpeget repræsentant.

E Bestyrelsen udpeger et medlem med særlig interesse for Roskilde Synger.

F Bestyrelsen udpeger et medlem fra erhvervslivet.

G Bestyrelsen udpeger et medlem fra folkeskolerne i Roskilde kommune.

H Sjællands Kirkemusikskole.

Dagsorden:	24 OKT. 2019
Punkt:	4 (1)

Forslag fra præstegruppen til ændringer i højmessen

Bilag 1 vedrørende dåbens placering

Kære menighedsråd

I præstegruppen har vi gennem længere tid diskuteret højmessens liturgi og mulige ændringer i den. Visse ændringer kan kun ske med menighedsrådets samtykke, og det er grunden til dette oplæg.

Vores diskussion har foregået ud fra to præmisser, som vi er enige om. Den ene er at tilstræbe og fastholde en højmesse, der uanset hvilken præst, der står for alteret, er præget af så meget ensartethed, at menigheden oplever, at vi har én højmesseliturgi i domsognet. Den anden præmis er, at vi gerne så, at en højmesse ikke varer mere end én time inklusiv dåb, maksimum en time og et kvarter.

Dåbens nuværende placering er som sidste led i gudstjenesten, efter nadveren. Der er to andre muligheder for placering af dåben. Disse muligheder har vi diskuteret og i det følgende argumenterer vi for 1) at dåben skal ligge i formessen, dvs. før prædikenen, og 2) at dåben skal ligge mellem prædiken og nadver eller som nu, efter nadveren. Vi har haft en god og respektfuld diskussion, og vi er enige om at fremlægge de forskellige argumenter for og imod dåbens placering her eller der for menighedsrådet. Vi vil alle loyalt følge den beslutning, vi i fællesskab træffer.

1) Dåben placeres i formessen på 2. læsnings plads, som udgår

Fire af præsterne foretrækker denne placering af dåben. Dåbsfolkene inddrages fra begyndelsen i gudstjenesten. Det har både en praktisk og symbolsk betydning: Praktisk betyder det, at dåbsfolkene ikke skal sidde hele gudstjenesten igennem og måske være nervøse, men kan slappe af og deltage i gudstjenesten på lige fod med resten af menigheden efter dåben. Det er ikke uvæsentligt i forhold til den symbolske betydning, at dåben i sig selv er en begyndelse, en optagelse i kirkens fællesskab, og det understreges ved at placere dåben tidligt i gudstjenesten. Dåbsbarnet bliver budt "velkommen", konkret ved at hele menigheden lægger stemme til Trosbekendelsen, som barnet døbes på, og efter dåben beder for barnet sammen med dåbsfolkene (Fadervor).

Placeringen af dåben umiddelbart efter at menigheden i fællesskab har sunget Trosbekendelsen understreger, at vi døber på den fælles tro: Dåben er ikke en privat handling, der alene gælder dåbsbarnet og dets familie, de er ikke gæster ved menighedens gudstjeneste, og de står ikke alene med den opgave at sige ja til Trosbekendelsens mange, store ord, og heller ikke alene med den opgave at tage vare på barnets opdragelse i den kristne tro. Vi bærer som menighed alle sammen med.

Placeringen af dåben umiddelbart efter Trosbekendelsen giver mulighed for ved tilspørgslen under dåben at bruge en forkortet udgave af Trosbekendelsen, som man dog skal have biskoppens tilladelse til. Tilspørgslen til det enkelte barn kan f.eks. lyde: "Forsager du djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen? (Ja) Tror du, som vi før i fællesskab bekendte det, på Gud Fader, den

almægtige? (Ja) Tror du på Jesus Kristus, Guds enbårne søn, vor Herre? (Ja) Og på Helligånden? (Ja) Vil du døbes på denne tro? (Ja)”

Med dåbens placering her udgår som sagt en bibellæsning, så der kun er én læsning fra alteret, og sammen med den forkortede tilspørgsel vil det medvirke til at højmesse forkortes. Desuden synges der kun i alt 6 salmer, imod 7 ved dåb efter prædiken

Hvis dåben placeres mellem prædiken og nadver opnår man ikke den ønskede, kortere højmesse, fordi samtlige tre læsninger skal bevares, og fordi der ikke kan bruges forkortet tilspørgsel af Trosbekendelsen, som kun giver mening, når Trosbekendelsen synges umiddelbart forud for dåben.

Ved *højmesser uden dåb* er der to læsninger fra alteret, GT og epistel.

2) Dåben placeres mellem prædiken og nadver eller efter nadveren

En af præsterne foretrækker én af disse to placeringer af dåben og har følgende argumenter: Vores højmesser er meget dåbstunge, hvor dåbsforældre og de mange gæster fylder. Det er et privilegium, men vi har også et ansvar over for vores kirkegænger menighed, som skal blive ved med at have lyst til at komme. Det er en kendt sag, at der er kirker, hvor den almindelig menighed kører forbi kirken, hvis de ser mange parkerede biler = dåb i dag. I gudstjenesten handler det derfor om en hårfin balance mellem vores kirkegænger menighed og vores dåbsmenighed.

En af måderne vi skaber nerve i gudstjenesten og genkendelighed for menigheden er ved at have den stramme form i første del af gudstjenesten.

I formessen er der et sammenhængende forløb og en stigning i intensitet med læsninger først fra Det Gamle Testamente, så fra epistlen og endelig fra evangelierne. Teksternes sammenhæng er bestemt af den liturgiske tradition, som vil træde mindre tydelig frem, hvis en af teksterne er udeladt, fordi der er dåb i formessen. Der opbygges en slags suspence, hvor der lægges spor ud, hvad er det denne gudstjeneste drejer sig om.

Det er denne, der brydes, når der lægges et dåbsled ind, idet man både går glip af en af teksterne og skal forholde sig til dåb i stedet for til gudstjenestens tema. Ved at fastholde at der er dåb efter prædiken eller efter nadver kan man bevare dette pulsslag i gudstjenesten.

Der er mange ting vi gør for at få vores dåbsforældre til at føle sig velkommen.

En af de måder vi byder vores dåbsmenighed velkommen er ved det festlige indtog under præludiet, en ting, som er indført for ca. 6-8 år siden, tidligere blev dåbsforældre smuglet ind under nadveren. Vi stiller præsteværelse til rådighed for den før tjenesten, dåb og dåbsbarn nævnes ofte i prædiken og kirkebøn. Gudstjenesten afsluttes med festlig procession ud.

I det hele taget gør vi meget for at byde dåbsforældre velkomne, også med et initiativ som dåbsserviet, som ofte direkte præsenteres som en hilsen fra kirkegængerne til barnet. Alt dette er

med at give en varm og velkommende stemning for forældrene og føle at de drages ind i menighedens fællesskab uanset hvor i gudstjenesten dåben ligger.

Herunder ses forløbet af højmessens med dåb henholdsvis i formessen, mellem prædiken og nadver, og som nu til slut.

Højmesse med dåb i formessen før prædiken:

Præludium med dåbsprocession

Indgangsbøn

Salme 1

Hilsen

Kollekt

GT-læsning *eller* epistel

Trosbekendelsen synges

Salme 2

Dåb (med forkortet tilspørgsel)

Salme 3

Evangelium

Prædiken

Kirkebøn, meddelelser, apostolsk velsignelse

Salme 4

Nadver

Salme 5 (takkevers)

Kollekt

Velsignelse

Salme 6

Udgangsbøn

Postludium med dåbsprocession

Højmesse med dåb mellem prædiken og nadver:

Præludium med dåbsprocession

Indgangsbøn

Salme 1

Hilsen

Kollekt

GT-læsning

Salme 2

Epistellæsning
Trosbekendelse synges
Salme 3
Evangelium
Prædiken
Salme 4

Dåb (med fuld tilspørgsel)

Salme 5
Nadver
Salme 6 (takkevers)
Kollekt
Velsignelse
Salme 7

Udgangsbøn
Postludium med dåbsprocession

Højmesse med dåb efter nadver (som nu)

Præludium med dåbsprocession

Indgangsbøn
Salme 1
Hilsen
Kollekt
GT-læsning
Salme 2
Epistellæsning
Trosbekendelse synges
Salme 3
Evangelium
Prædiken
Salme 4

Nadver

Salme 5 (takkevers)
Dåb

Salme 6
Kollekt
Velsignelse
Salme 7

Udgangsbøn

Postludium med dåbsprocession

Vi beder med dette forslag til ændring af dåbens placering i højmessen om menighedsrådets stillingtagen og derefter samtykke. Vi tænker, at eventuelle ændringer i første omgang foretages som en prøveordning, som skal evalueres efter ét års forsøg. Selvom vi ikke er helt enige i præstegruppen om hvilke ændringer, der er at foretrække, så er vi enige om, at ændringer i en protestantisk gudstjeneste er naturligt og en følge af den reformatoriske arv: Luther sagde, at kirken altid bør fornys.

Med venlig hilsen

Anne-Sophie Olander, Maria Harms, Torben Jeppesen, Ane LaBranche, Sarah Krøger Ziethen

22. september 2019

Dagsorden:	- 3 OKT. 2019
Punkt:	4 (2)

Forslag til øvrige ændringer:

Bilag 2 (i forlængelse af bilag 1 om dåbens placering)

I præstegruppen har vi gennem længere tid diskuteret højmessens liturgi og mulige ændringer i den. Visse ændringer kan kun ske med menighedsrådets samtykke, og det er grunden til dette oplæg.

Vores diskussion har foregået ud fra to præmisser, som vi er enige om. Den ene er at tilstræbe og fastholde en højmesse, der uanset hvilken præst, der står for alteret, er præget af så meget ensartethed, at menigheden oplever, at vi har én højmesseliturgi i domsognet. Den anden præmis er, at vi gerne så, at en højmesse ikke varer mere end én time inklusiv dåb, maksimum en time og et kvarter.

Vi har nogle forslag til, hvordan man uden at forstyrre forløbet kunne gøre højmassen lidt kortere, så vi holder den på ca. en time:

- Ingen ind- og udgangsbøn. Argumentet er, at der er for mange indledninger til gudstjenesten med både indgangsbønnen og den følgende kollekt. Det samme gør sig gældende med afslutningen.
- Meddelelser efter prædiken skæres ned til blot at henvise til nyhedsbrev og hjemmeside. De mange opremsninger af kommende arrangementer virker som et unødvendigt "reklameindslag" i en tid, hvor der er rigelig adgang til informationer, og det virker mærkeligt påklistret i gudstjenestens liturgiske forløb.
- Vi synger kun ét vers af "O, du Guds lam" under nadveren, hvad der er almindeligt mange andre steder.

Derudover et forslag, der ikke har med tid at gøre:

- Kirkebønnen kunne flyttes til alteret efter prædiken, enten før nadver eller i forbindelse med takkebøn efter nadver. Det er vores erfaring, at mange kirkegængere ikke rigtigt kan forstå forskellen på de adskillige led, der foregår fra prædikestolen, og forstår Kirkebønnen som en forlængelse af prædiken, hvad den ikke er. Både prædiken og kirkebøn og menighed ville have gavn af, at de blev adskilt.

Med venlig hilsen

Anne-Sophie Olander, Maria Harms, Torben Jeppesen, Ane LaBranche, Sarah Krøger Ziethen